YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
6 päivänä joulukuuta 2005 *

Asiassa T-48/02,

Brouwerij Haacht NV, kotipaikka Boortmeerbeek (Belgia), edustajinaan asianajajat Y. van Gerven, F. Louis ja H. Viaene, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään A. Bouquet ja W. Wils, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii itselleen EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan mukaisesta menettelystä (Asia IV/37.614/F3 PO/Interbrew ja Alken-Maes) 5 päivänä joulukuuta 2001 tehdyn komission päätöksen 2003/569/EY (EUVL 2003, L 200, s. 1) 4 artiklassa määrätyn sakon kumoamista tai toissijaisesti sen määrän alentamista,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Vilaras sekä tuomarit E. Martins Ribeiro ja K. Jürimäe,

kirjaaja: hallintovirkamies J. Plingers,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 9.12.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 (perustamissopimuksen [81] ja [82] artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus) (EYVL 1962, 13, s. 204), 15 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Komissio voi päätöksellään määrätä yrityksille tai yritysten yhteenliittymille sakon, joka on vähintään 1 000 ja enintään 1 000 000 [euroa] taikka tätä suurempi mutta

enintään 10 prosenttia kunkin rikkomukseen osallisen yrityksen edellisen tilikauden liikevaihdosta, jos ne tahallaan tai tuottamuksesta:

a) rikkovat perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa tai 86 artiklaa; taikka

b) rikkovat jotakin 8 artiklan 1 kohdan nojalla määrättyä velvoitetta.

Sakon suuruutta määrättäessä on otettava huomioon rikkomuksen vakavuuden lisäksi sen kesto."

2 Suuntaviivoissa asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdan ja EHTY:n perustamissopimuksen 65 artiklan 5 kohdan mukaisesti määrättävien sakkojen laskennassa (EYVL 1998, C 9, s. 3; jäljempänä suuntaviivat) vahvistetaan menetelmä, jota sovelletaan kyseisten sakkojen määrää laskettaessa ja "joka pohjautuu perusmäärään, jota korotetaan raskauttavien olosuhteiden perusteella ja alennetaan lieventävien olosuhteiden perusteella" (suuntaviivojen johdanto-osan toinen perustelukappale). Samojen suuntaviivojen mukaan "perusmäärä määritetään rikkomisen vakavuuden ja keston perusteella [, jotka] ovat ainoat asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdassa vahvistetut perusteet" (suuntaviivojen 1 kohta).

3 Sakkojen määräämättä jättämisestä tai lieventämisestä kartelleja koskevissa asioissa annetussa komissiossa tiedonannossa (EYVL 1996, C 207, s. 4; jäljempänä

yhteistyötiedonanto) "määritellään ne edellytykset, joilla komission kanssa kartelleja koskevissa tutkimuksissa yhteistyössä olevat yritykset voidaan vapauttaa sakoista tai niille muussa tapauksessa määrättyjä sakkoja lievennetään" (tiedonannon A 3 kohta).

4 Yhteistyötiedonannon D kohdan sanamuoto on seuraava:

"D. Sakkojen määrän merkittävä alentaminen

1. Jos yritys tarjoutuu yhteistyöhön ilman, että kaikki edellä B tai C kohdassa esitetyt edellytykset täyttyvät, yritykselle voidaan myöntää 10–50 prosenttia alennusta siihen sakkojen määrään, [joka] sille olisi määrätty ilman yhteistyötä.

2. Näin voidaan menetellä erityisesti, jos:

— yritys toimittaa komissiolle ennen vastalauseiden tiedoksi antamista tietoja, asiakirjoja tai muita todisteita, jotka auttavat rikkomuksen todistamisessa

— saatuaan tiedon vastalauseista yritys ilmoittaa komissiolle, että se ei kiistä niiden seikkojen olemassaoloa, joihin komission esittämät syytökset perustuvat."

Tosiseikat

5 Komissio aloitti vuonna 1999 asianumerolla IV/37.614/F3 tutkimuksen selvittääkseen, oliko Belgian panimoalalla rikottu yhteisön kilpailusääntöjä.

6 Komissio aloitti 29.9.2000 menettelyn kyseisessä asiassa ja antoi kantajaa ja Interbrew NV:ta (jäljempänä Interbrew), Groupe Danonea (jäljempänä Danone), Brouwerijen Alken-Maes NV:ta (jäljempänä Alken-Maes) ja NV Brouwerij Martensia (jäljempänä Martens) koskevat väitetiedoksiannot. Kantajan osalta aloitettu menettely ja sille osoitettu väitetiedoksianto koskivat yksinomaan sen oletettua osallisuutta sellaiseen kartelliin, joka koski jakelijoiden tuotemerkeillä Belgiassa myytyä olutta.

7 Komissio teki 5.12.2001 EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan mukaisesta menettelystä (Asia IV/37.614/F3 PO/Interbrew ja Alken-Maes) päätöksen 2003/569/EY (EUVL 2003, L 200, s. 1), joka koskee kantajaa sekä Interbrewta, Danonea, Alken-Maesia ja Martensia (jäljempänä kanteen kohteena oleva päätös).

8 Kanteen kohteena olevassa päätöksessä todetaan kaksi erillistä kilpailusääntöjen rikkomista, eli yhtäältä Belgiassa myytyä olutta koskeva monimutkainen sopimusten ja/tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen kokonaisuus (jäljempänä Interbrew/Alken-Maesin kartelli) ja toisaalta yhdenmukaistetut menettelytavat jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen alalla (jäljempänä jakelijoiden tuotemerkeillä myytyä olutta koskeva kartelli). Kanteen kohteena olevassa päätöksessä todetaan, että Danone, Alken-Maes ja Interbrew ovat osallistuneet ensiksi mainittuun rikkomiseen, kun taas kantaja, Alken-Maes, Interbrew ja Martens ovat osallistuneet jälkimmäiseen.

9 Rikkominen, johon kantajan katsotaan syyllistyneen, koskee kantajan osallistumista yhdenmukaistettuun menettelytapaan, joka koski hintoja, asiakkaiden jakamista ja Belgiassa jakelijoiden tuotemerkeillä myytäviin oluisiin liittyvää tietojen vaihtoa 9.10.1997 ja 7.7.1998 välisenä aikana.

10 Koska komissio katsoi tiettyjen seikkojen perusteella, että edellä mainittu rikkominen oli lopetettu, se ei pitänyt tarpeellisena velvoittaa kyseisiä yrityksiä lopettamaan rikkomista asetuksen N:o 17 3 artiklan nojalla.

11 Sitä vastoin komissio katsoi, että Interbrew'lle, Alken-Maesille, kantajalle ja Martensille oli aihetta määrätä sakko asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdan nojalla.

12 Komissio totesi kanteen kohteena olevassa päätöksessä tältä osin, että kaikki jakelijoiden tuotemerkeillä myytyä olutta koskevaan kartelliin osallistuneista yrityksistä olivat syyllistyneet tähän rikkomiseen tahallisesti.

13 Laskiessaan määrättävien sakkojen määriä komissio on kanteen kohteena olevassa päätöksessä soveltanut suuntaviivoissa ja yhteistyötiedonannossa määritettyä menetelmää.

14 Komissio totesi kanteen kohteena olevan päätöksen 335 perustelukappaleessa, että hintoja ja markkinoiden jakamista koskeva horisontaalinen yhteistoiminta muodostaa luonteensa perusteella erittäin vakavan rikkomisen ja että tietojen vaihto oli tämän yhteistoiminnan toteuttamisen väline.

15 Kanteen kohteena olevan päätöksen 337 perustelukappaleessa komissio totesi, että markkinoihin kohdistuneen vaikutuksen osalta oli korostettava, että osapuolten erilaisten salaisten menettelytapojen tavoitteena oli asiakkaiden jakaminen ja viime kädessä hintojen vahvistaminen korkeammalle tasolle kuin muuten olisi mahdollista vapaassa kilpailuympäristössä. Komissio myös myönsi, että sillä ei ollut hallussaan todistusaineistoa siitä, että yhteistoiminta olisi saanut siihen osallistuneet yritykset ehkä yhtä poikkeusta lukuun ottamatta mukauttamaan markkinakäyttäytymistään, mutta että tästä huolimatta oli selvää, että jakelijoiden tuotemerkkejä koskevan kartellin puitteissa pidetyissä kokouksissa käsiteltiin asiakkaiden jakamista ja hintoja ja että tässä yhteydessä vaihdettiin tietoja. Komissio katsoi, että vaikka belgialaiset panimot vaihtoivat ehkä jakelijoiden tuotemerkeillä Belgiassa myytäviä oluita koskevia tietoja vain kerran, näiden rikkomusten vakavuus säilyi ennallaan, koska tämän yhteistoiminnan tavoite — tarjousten tekemättä jättäminen kilpailijoiden sopimuksista hintasodan välttämiseksi — ei nimittäin edellyttänyt säännöllistä tietojen vaihtoa. Komissio totesi, ettei tämän perusteella siis voinut päätellä yksiselitteisesti, ettei kartellilla sinänsä olisi ollut vaikutuksia markkinoihin tai että vaikutukset olisivat olleet pieniä.

16 Komissio täsmensi kanteen kohteena olevan päätöksen 338 perustelukappaleessa kyseessä olevan maantieteellisen markkina-alueen laajuuden osalta, että se otti toki huomioon sen, että kokoukset koskivat Belgian koko aluetta mutta rajoittuivat jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmenttiin, jonka osuus oli 5,5 prosenttia oluen kokonaiskulutuksesta Belgiassa.

17 Kanteen kohteena olevan päätöksen 339 perustelukappaleessa komissio päätteli tältä osin, että kyse oli EY 81 artiklan 1 kohdan vakavasta rikkomisesta.

18 Kyseisen päätöksen 340 perustelukappaleessa komissio totesi, että sakkojen suuruutta määrittäessään komission oli myös otettava huomioon rikkomiseen osallistuneiden yritysten todelliset taloudelliset mahdollisuudet aiheuttaa kilpailulle merkittävää haittaa ja määrättävä sakko niin suureksi, että sillä olisi rikkomista

estävä vaikutus. Komissio totesi lisäksi kanteen kohteena olevan päätöksen 341 perustelukappaleessa, että jotta voitaisiin ottaa huomioon asianomaisten yritysten todelliset mahdollisuudet aiheuttaa merkittävää haittaa Belgian olutmarkkinoilla ja erityisesti jakelijoiden tuotemerkeillä myytävien oluiden markkinasegmentillä, rikkomiseen osallistuneet yritykset oli erotettava selkeästi toisistaan. Komissio täsmensi, että ottaen huomioon kyseisten yritysten liikevaihdon jakelijoiden tuotemerkeillä myytävän oluen markkinasegmentillä se jakoi yritykset kahteen luokkaan. Kantaja ja Martens, joilla oli suurin liikevaihto jakelijoiden tuotemerkeillä myytävän oluen markkinasegmentillä, kuuluivat ensimmäiseen luokkaan. Interbrew ja Alken-Maes, joiden liikevaihto oli tällä markkinasegmentillä selvästi pienempi, kuuluivat toiseen luokkaan.

19 Komissio totesi kanteen kohteena olevan päätöksen 342 perustelukappaleessa, että edellä mainittujen seikkojen perusteella se katsoi aiheelliseksi määrätä yhtäältä kantajalle ja Martensille 300 000 euron suuruiset sakot kummallekin ja toisaalta Interbrew'lle ja Alken-Maesille 250 000 euron suuruiset sakot kummallekin.

20 Jotta sakon rikkomista estävä vaikutus olisi riittävä ja ottaakseen huomioon myös sen, että Interbrew'lla ja Alken-Maesilla, toisin kuin kantajalla ja Martensilla, oli kansainvälisinä yrityksinä tai kansainväliseen konserniin kuuluvina yrityksinä käytössään sellaiset juridiset ja taloudelliset tiedot ja resurssit, joiden avulla ne pystyivät paremmin arvioimaan toimintansa lainvastaista luonnetta ja seurauksia kilpailusääntöjen kannalta, komissio katsoi kanteen kohteena olevan päätöksen 343 perustelukappaleessa, että oli aiheellista mukauttaa Interbrew'n ja Alken-Maesin sakkojen perusmäärää. Komissio totesi kanteen kohteena olevan päätöksen 344 perustelukappaleessa, että kun otettiin huomioon kyseisten yritysten koko ja niiden käytettävissä olevat resurssit, Interbrew'lle määrättyjen 250 000 euron sakkojen määrä oli kerrottava viidellä ja Alken-Maesille määrättyjen samansuuruisten sakkojen määrä kahdella.

21 Komissio totesi kanteen kohteena olevan päätöksen 345 perustelukappaleessa, että rikkomisen kesto oli ollut yhdeksän kuukautta ja ettei yksikään osapuoli ollut kiistänyt tätä ja ettei sakkojen korottaminen ollut tämän perusteella aiheellista.

22 Kyseisen päätöksen 347 perustelukappaleessa komissio katsoi, että oli osoitettu, että Interbrew ja Alken-Maes olivat tehneet aloitteen jakelijoiden tuotemerkeillä myytäviä oluita koskevien kokousten järjestämiseksi ja että tämän raskauttavan seikan perusteella Interbrew'n ja Alken-Maesin sakkojen perusmäärää oli aiheellista korottaa 30 prosentilla.

23 Komissio ei sitä vastoin hyväksynyt yhdenkään lieventävän seikan olemassaoloa, vaan kaikki tässä tarkoituksessa esitetyt väitteet hylättiin kanteen kohteena olevan päätöksen 348–354 perustelukappaleessa. On kuitenkin huomautettava, että kyseisen päätöksen 351 perustelukappaleessa komissio katsoi, että kantajalle määrättävän sakon laskennassa ei ollut mitään syytä ottaa huomioon sitä, että yrityksen liikevaihto jakelijoiden tuotemerkeillä myytävän oluen markkinasegmentillä muodosti vain pienen osan kantajan kokonaisliikevaihdosta. Komissio muistutti, että sakon määrä lasketaan ensisijaisesti rikkomisen vakavuuden ja keston perusteella ja että vaikka se oli aikaisemmin määrittänyt sakkoja käyttäen perustana tiettyä prosenttiosuutta yrityksen asianomaisesta liikevaihdosta, sen valinnanvapautta asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdan mukaisessa sakkojen määräämisessä rajoittivat ainoastaan kyseisessä säännöksessä asetetut raja-arvot. Komissio huomautti lisäksi, että se oli muilta osin ottanut asianmukaisesti huomioon rikkomiseen liittyvän toiminnan taloudellisen merkityksen määritellessään rikkomisen vakavuutta.

24 Komissio totesi seuraavaksi kanteen kohteena olevan päätöksen 355 perustelukappaleessa, että kaikki kartelliin osallistuneet yritykset olivat viitanneet yhteistyötiedonantoon.

25 Interbrew'n osalta komissio totesi, ettei Interbrew voinut vaatia sakkojensa määrän "huomattavaa alentamista" yhteistyötiedonannon C kohdassa tarkoitetulla tavalla, koska se oli tehnyt aloitteen jakelijoiden tuotemerkkejä koskevista keskusteluista. Komissio kuitenkin huomautti, että Interbrew paljasti yhdenmukaistetun menettelytavan olemassaolon, vaikka komissio ei tiennyt asiasta mitään, ja että Interbrew edisti kaikin keinoin tutkimusta koko sen keston ajan keskeytyksettä ja varauksetta

ja ettei Interbrew ollut myöskään kiistänyt niiden seikkojen todenperäisyyttä, jotka komission mielestä muodostivat rikkomisen. Komissio alensi näin ollen Interbrew'lle määrätyn sakon määrää 50 prosentilla yhteistyötiedonannon D kohdan nojalla.

26 Alken-Maesin osalta komissio totesi, ettei Alken-Maes ollut kiistänyt niiden seikkojen todenperäisyyttä, jotka komission mukaan merkitsivät sitä, että kyseessä oli jakelijoiden tuotemerkeillä myytyä olutta koskeva kartelli, mutta että Alken-Maesin yhteistyö rajoittui siihen, että se vastasi komission sille 22.3.2000 asetuksen N:o 17 11 artiklan 1 kohdan nojalla toimittamaan viralliseen tietojensaantipyyntöön. Komissio katsoi näin ollen aiheelliseksi alentaa Alken-Maesille määrätyn sakon määrää 10 prosentilla yhteistyötiedonannon D.2 kohdan toisen luetelmakohdan perusteella.

27 Kantajan osalta komissio totesi, ettei tämäkään ollut kiistänyt niiden seikkojen todenperäisyyttä, jotka merkitsivät sitä, että rikkominen oli tapahtunut, mutta että kantajan komissiolle toimittamat tiedot olivat kuitenkin rajoittuneet siihen, että se vastasi komission sille 22.3.2000 asetuksen N:o 17 11 artiklan 1 kohdan nojalla toimittamaan viralliseen tietojensaantipyyntöön. Komissio katsoi näin ollen aiheelliseksi alentaa kantajalle määrätyn sakon määrää 10 prosentilla yhteistyötiedonannon D.2 kohdan toisen luetelmakohdan perusteella.

28 Martensin osalta komissio totesi ensinnäkin, että Martens oli väitetiedoksiantoon antamassaan vastauksessa kiistänyt rikkomisen tapahtuneen komission väitetiedoksiannossa kuvaillulla tavalla, toiseksi, että Martensin komissiolle ennen väitetiedoksiannon lähettämistä toimittamat tiedot olivat rajoittuneet siihen, että se vastasi komission sille 22.3.2000 asetuksen N:o 17 11 artiklan 1 kohdan nojalla toimittamaan viralliseen tietojensaantipyyntöön, ja lopuksi, että koska asiakirjoissa, jotka Martens toimitti komissiolle väitetiedoksiannon saatuaan, pyrittiin yksinomaan tukemaan Martensin perusteluja tai viitattiin erääseen toiseen mahdolliseen kilpailusääntöjen rikkomistapaukseen, Martensille määrättyä sakkoa ei voinut

näiden seikkojen perusteella alentaa. Komissio katsoi kuitenkin, että Martens oli toiminut selvittämismenettelyn yhteydessä tavalla, joka oli nopeuttanut sen kulkua, ja piti perusteltuna alentaa Martensille määrättyä sakkoa 10 prosentilla tiedonannon D kohdan perusteella.

29 Kanteen kohteena olevan päätöksen päätösosa kuuluu seuraavasti:

"3 artikla

[Interbrew], [Alken-Maes], [kantaja] ja [Martens] ovat rikkoneet [EY] 81 artiklan 1 kohtaa osallistumalla yhdenmukaistettuun menettelytapaan, joka koski hintoja, asiakkaiden jakamista ja Belgiassa jakelijoiden tuotemerkeillä myytäviin oluisiin liittyvää tietojen vaihtoa 9 päivän lokakuuta 1997 ja 7 päivän heinäkuuta 1998 välisenä aikana.

4 artikla

[Interbrew'lle], [Alken-Maesille], [kantajalle] ja [Martensille] määrätään 3 artiklassa tarkoitetusta kilpailusääntöjen rikkomisesta seuraavat sakot:

a) [Interbrew]: 812 000 euron suuruinen sakko

b) [Alken-Maes]: 585 000 euron suuruinen sakko

c) [kantaja]: 270 000 euron suuruinen sakko

d) [Martens]: 270 000 suuruinen sakko.

— —".

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

30 Kantaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 27.2.2002 toimittamallaan kannekirjelmällä.

31 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (viides jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kuuli asianosaisten suulliset lausumat ja niiden vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin 9.12.2004 pidetyssä istunnossa.

32 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kehotti istunnossa komissiota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan 3 kohdan nojalla esittämään tiettyjä asiakirjoja tietyssä määräajassa. Viidennen jaoston puheenjohtaja päätti istunnon päätteeksi tässä yhteydessä ja antaakseen asianosaisille mahdollisuuden esittää kyseisiä asiakirjoja koskevat huomautuksensa lykätä suullisen käsittelyn päättämistä.

33 Komissio noudatti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kehotusta esittää istunnossa eritellyt asiakirjat asetetussa määräajassa.

34 Kantaja esitti kyseisiä asiakirjoja koskevat kirjalliset huomautuksensa 14.3.2005. Komissio esitti 10.5.2005 omat kirjalliset huomautuksensa kantajan 14.3.2005 esittämistä kirjallisista huomautuksista.

35 Viidennen jaoston puheenjohtaja päätti suullisen käsittelyn 10.5.2005. Asianosaisille ilmoitettiin tästä 30.6.2005 päivätyllä kirjeellä.

36 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa kanteen kohteena olevan päätöksen 4 artiklan, jossa kantajalle määrätään 270 000 euron suuruinen sakko, ja tarvittaessa päättää olla määräämättä kantajalle minkäänlaista sakkoa, ja toissijaisesti alentaa määrätyn sakon määrää tuntuvasti

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

37 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa kanteen

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

38 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi kolmeen kanneperusteeseen. Ensimmäinen, kantajan ensisijaisena kanneperusteenaan esittämä peruste koskee sitä, että kantajan mukaan EY 253 artiklaan perustuva perusteluvelvollisuus on laiminlyöty ja asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohtaa ja suuntaviivoja on rikottu sillä perusteella, että kantajan todellisia taloudellisia mahdollisuuksia aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille ja erityisesti kuluttajille on arvioitu virheellisesti. Toinen kanneperuste, joka on esitetty toissijaisesti, koskee suuntaviivojen rikkomista ja perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä sillä perusteella, että kantajan osaa kyseisessä kartellissa on arvioitu virheellisesti. Kolmas kanneperuste, joka myös on esitetty toissijaisesti, koskee yhteistyötiedonannon rikkomista ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee EY 253 artiklaan perustuvan perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä ja asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdan ja suuntaviivojen rikkomista sillä perusteella, että kantajan todellisia taloudellisia mahdollisuuksia aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille ja erityisesti kuluttajille on arvioitu virheellisesti

39 Kanneperusteessa on kaksi osaa. Ensimmäisessä osassa kantaja väittää, että koska komissio ei ole määrittänyt relevanteiksi markkinoiksi jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmenttiä, se on laiminlyönyt perusteluvelvollisuutensa. Toisessa osassa kantaja väittää, että vaikka jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmentti muodostaisikin relevantit markkinat, komissio on arvioinut asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdan ja suuntaviivojen vastaisesti kantajan todellisia taloudellisia mahdollisuuksia aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille ja erityisesti kuluttajille.

Ensimmäinen osa, joka koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä sillä perusteella, ettei relevanteiksi markkinoiksi ole määritetty jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmenttiä

— Asianosaisten lausumat

40 Kantaja väittää, ettei komissio ole määrittänyt relevantteja markkinoita, mikä on välttämätön edellytys, jotta voidaan arvioida markkinavoima ja määrittää rikkomiseen osallistuneiden tahojen todelliset taloudelliset mahdollisuudet aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille.

41 Sen arvioinnin perusteella, jonka komissio on tehnyt kanteen kohteena olevassa päätöksessä, ei ole mahdollista päätellä, että jakelijoiden tuotemerkeillä myytävän oluen markkinasegmentti muodosti Belgian yleisiin olutmarkkinoihin nähden erilliset markkinat, joilla kantaja ja Martens olivat suojattuja belgialaisen oluen markkinoiden kahden suurimman toimijan, eli Interbrew'n ja Alken-Maesin, kohdistamalta kilpailupaineelta. Tästä seuraa kantajan mukaan se, että koska relevantteja markkinoita ei ole määritetty, komissio ei voinut perustellusti arvioida kantajan todellisia taloudellisia mahdollisuuksia aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille ja erityisesti kuluttajille ottaen huomioon ainoastaan sellaisen liikevaihdon, jonka se oli toteuttanut jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmentillä.

42 Kantajan mukaan komissio on näin toimimalla laiminlyönyt EY 253 artiklan mukaisen perusteluvelvollisuutensa.

43 Komissio riitauttaa nämä argumentit ja väittää, että se on täysimääräisesti täyttänyt sille sakkojen määräämisen osalta kuuluvan perusteluvelvollisuutensa.

— Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

44 Kun on kyse sellaisista päätöksistä nostetuista kanteista, joissa komissio on määrännyt yrityksille sakkoja kilpailusääntöjen rikkomisesta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kahdella tapaa toimivaltainen. Yhtäältä sen tehtävänä on tutkia päätösten laillisuus EY 230 artiklan nojalla. Tällöin sen on muun muassa tutkittava, onko EY 253 artiklassa asetettua perusteluvelvollisuutta, jonka laiminlyöminen johtaa päätöksen kumoamiseen, noudatettu. Toisaalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella on toimivalta EY 229 artiklassa ja asetuksen N:o 17 17 artiklassa sille annetun täyden harkintavallan nojalla arvioida, onko sakkojen suuruus asianmukainen. Tämä arviointi saattaa edellyttää sellaisten lisätietojen esittämistä ja huomioon ottamista, joita EY 253 artiklassa määrätty perusteluvelvollisuus ei sinänsä edellytä mainitsemaan päätöksessä (ks. mm. asia C-248/98 P, KNP BT v. komissio, tuomio 16.11.2000, Kok. 2000, s. I-9641, 38–40 kohta ja asia T-220/00, Cheil Jedang v. komissio, tuomio 9.7.2003, Kok. 2003, s. II-2473, 215 kohta).

45 Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on perusteluvelvollisuuden noudattamisen osalta todettu, että EY 253 artiklassa edellytetyistä perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimenpiteen tehneen toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden. Perusteluvelvollisuuden täyttymistä on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella, joita ovat muun muassa toimenpiteen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne ja se tarve, joka niillä, joille päätös on osoitettu tai joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, koska tutkittaessa, ovatko päätöksen tai muun toimenpiteen perustelut EY 253 artiklan mukaisia, on otettava huomioon paitsi toimenpiteen sanamuoto myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (yhdistetyt asiat 296/82 ja 318/82, Alankomaat ja Leeuwarder Papierwarenfabriek v. komissio, tuomio 13.3.1985, Kok. 1985, s. 809, Kok. Ep. VIII, s. 107, 19 kohta; asia C-56/93, Belgia v. komissio, tuomio 29.2.1996, Kok. 1996, s. I-723, 86 kohta; asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1719, 63 kohta ja edellä 44 kohdassa mainittu asia Cheil Jedang v. komissio, tuomion 216 kohta).

46 Siltä osin kuin kysymys on perusteluvelvollisuuden laajuudesta yhteisön kilpailusääntöjen rikkomisesta määrättävän sakon määrän laskennan osalta, on yhtäältä muistettava, että sakon määrä on määritettävä ottaen huomioon asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdan toinen alakohta, jonka mukaan "sakon suuruutta määrättäessä on otettava huomioon rikkomuksen vakavuuden lisäksi sen kesto". Perusteluvelvollisuutta koskevan olennaisen muotomääräyksen vaatimukset täyttyvät näin ollen, jos komissio ilmoittaa päätöksessään ne arvioinnissa huomioon ottamansa seikat, joiden avulla se on määrittänyt rikkomisen vakavuuden ja keston (asia C-291/98 P, Sarrió v. komissio, tuomio 16.11.2000, Kok. 2000, s. I-9991, 73 kohta ja yhdistetyt asiat C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ja C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij ym. v. komissio, tuomio 15.10.2002, Kok. 2002, s. I-8375, 463 kohta). Toisaalta suuntaviivoihin ja yhteistyötiedonantoon sisältyy ohjeellisia sääntöjä arviointiperusteista, jotka komission on otettava huomioon rikkomisen vakavuutta ja kestoa mitatessaan (edellä 44 kohdassa mainittu asia Cheil Jedang v. komissio, tuomion 217 kohta). Perusteluvelvollisuudesta johtuvat olennaiset muotovaatimukset täyttyvät näin ollen, jos komissio ilmoittaa päätöksessään suuntaviivojensa ja mahdollisesti yhteistyötiedonantonsa mukaiset arviointiperusteet, joiden avulla se on määrittänyt rikkomisen vakavuuden ja keston sakon määrän laskemista varten (edellä 44 kohdassa mainittu asia Cheil Jedang v. komissio, tuomion 218 kohta).

47 Komissio on käsiteltävänä olevassa asiassa täyttänyt nämä vaatimukset.

48 Ensinnäkin on todettava, että komissio on kanteen kohteena olevassa päätöksessä esitellyt yksityiskohtaisesti sen tavan, jolla se on laskenut määräämänsä sakot, ja tehnyt selväksi päättelynsä kulun kunkin vaiheen (ks. edellä 14–28 kohta).

49 Toiseksi on yhtäältä todettava myös, että kantaja myöntää rikkomisen sellaisena kuin komissio on sen kanteen kohteena olevan päätöksen 3 artiklassa esittänyt, mikä

merkitsee, ettei kantaja kiistä sitä, että kartelli koski yksinomaan jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmenttiä. Toisaalta kantaja ei myöskään päätöksen kumoamista tai sakon määrän alentamista koskevien vaatimustensa yhteydessä ole kiistänyt sitä, että kartelli koski yksinomaan jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmenttiä, sen enempää kuin kunkin asianomaisen yrityksen kyseisellä markkinasegmentillä toteutuneita liikevaihtoja sellaisina, kuin komissio on ne määrällisesti esittänyt, tai yritysten jakoa kahteen ryhmään, sellaisena kuin komissio on toteuttanut tämän jaon mainitulla markkinasegmentillä toteutuneen liikevaihdon perusteella.

50 Edellä esitetystä seuraa yhtäältä, ettei minkäänlaista epäilystä voi jäädä sen osalta, että se rikkominen, josta kantajaa moitittiin, koski komission esittämällä tavalla yksinomaan jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen myyntiä, ja toisaalta, että komissio on nimenomaan tämän markkinasegmentin huomioon ottaen arvioinut sellaisia eri seikkoja, jotka se on suuntaviivojen nojalla ottanut huomioon määrittäessään sakon määrää. Komissio on näin tehdessään lisäksi viitannut joko jakelijoiden tuotemerkkejä koskevaan kartelliin tai näillä tuotemerkeillä myytyyn olueen taikka jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmenttiin.

51 Kanteen kohteena olevan päätöksen 335–339 perustelukappaleesta ilmenee selvästi, että sillä, että kartellin tavoite rajattiin jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmenttiin, oli ratkaiseva merkitys, kun rikkominen luokiteltiin suuntaviivojen 1 kohdan A alakohdan toisessa alakohdassa tarkoitetulla tavalla vakavaksi eikä erittäin vakavaksi. Komissio on nimittäin kanteen kohteena olevan päätöksen 338 perustelukappaleessa todennut ottaneensa huomioon, että vaikka kokoukset toki koskivat Belgian koko aluetta, ne rajoittuivat jakelijoiden tuotemerkeillä myytävän oluen markkinasegmenttiin, jonka osuus oli 5,5 prosenttia oluen kokonaiskulutuksesta Belgiassa.

52 Nimenomaan tämä asiayhteys huomioon ottaen on arvioitava niitä perusteluja, jotka komissio on esittänyt sen arvioinnin osalta, jonka se on tehnyt kantajan todellisista taloudellisista mahdollisuuksista aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille.

53 Tältä osin on ensinnäkin ilmeistä, että kuten komissio perustellusti väittää, kyseinen arviointi on ollut ainoastaan vaihe muiden joukossa menettelyssä, jossa on määritetty kuhunkin yritykseen erikseen sovellettavan sakon perusmäärä ottaen huomioon rikkomisen vakavuus, joka puolestaan on määritetty useiden kriteerien perusteella.

54 Komissio on ensin todennut, että rikkomista oli pidettävä vakavana erityisesti siksi, että se rajoittui jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmenttiin, minkä jälkeen se on täsmentänyt kanteen kohteena olevan päätöksen 341 perustelukappaleessa, että rikkomiseen osallistuneet yritykset oli erotettava toisistaan, "jotta voitaisiin ottaa huomioon asianomaisten yritysten todelliset mahdollisuudet aiheuttaa merkittävää haittaa Belgian olutmarkkinoilla ja erityisesti jakelijoiden tuotemerkeillä myytävien oluiden markkinasegmentillä". Vaikka komissio onkin viitannut "Belgian olutmarkkinoihin" — minkä se on istunnossa ilmoittanut olevan asiakirjan laadinnassa tapahtunut virhe —, ensinnäkin siitä, että se on lisäksi käyttänyt ilmaisua "ja erityisesti jakelijoiden tuotemerkeillä myytävien oluiden markkinasegmentillä", ja toiseksi siitä, että se on ottanut huomioon "liikevaih[don] jakelijoiden tuotemerkeillä myytävän oluen segmentillä", kuitenkin ilmenee, että komission tarkoituksena on ollut nimenomaan suhteessa jakelijoiden tuotemerkeillä myytävän oluen markkinasegmenttiin eritellä kunkin yrityksen osallisuuden aste kyseiseen kartelliin ottaen suuntaviivojen 1 kohdan A alakohdan neljännen alakohdan mukaisesti huomioon niiden todelliset taloudelliset mahdollisuudet aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille ja erityisesti kuluttajille.

55 Se, että tämän arvioinnin viitekehyksenä on käytetty jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmenttiä, on ainoastaan liitännäinen tekijä siihen nähden, että kaikissa arvioinneissa, joita komissio teki määrittäessään rikkomisen vakavuutta, oli välttämättä otettava huomioon se, että kartelli koski ainoastaan mainittua markkinasegmenttiä, minkä komissio on todennut myös kanteen kohteena olevan päätöksen 3 artiklassa. Lisäksi olisi ollut järjenvastaista, jos komissio olisi yhtäältä ottanut huomioon sen, että kartelli koski ainoastaan jakelijoiden tuotemerkeillä myytävän oluen markkinasegmenttiä, kun se määritti suuntaviivojen 1 kohdan A alakohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettua rikkomisen vakavuuden astetta, ja toisaalta arvioinut kyseisten yritysten todellisia taloudellisia mahdollisuuksia aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille ja erityisesti kuluttajille Belgiassa myydyn oluen yleisillä markkinoilla.

56 Tästä seuraa, ettei kantaja voi moittia komissiota siitä, että tämä olisi laiminlyönyt perusteluvelvollisuutensa sen takia, että komissio on viitannut jakelijoiden tuotemerkeillä myytävän oluen markkinasegmenttiin arvioidessaan kantajan "todellisia taloudellisia mahdollisuuksia" aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille, koska yhtäältä komissio on kanteen kohteena olevassa päätöksessä maininnut erilaiset arviointiin liittyvät seikat, joiden perusteella se on voinut määrittää rikkomisen vakavuuden, ja toisaalta näistä maininnoista ilmenee, että komission toteuttamassa arvioinnissa on järjestelmällisesti otettu huomioon se, että kartelli koski yksinomaan jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmenttiä.

57 Siltä osin kuin on kyse siitä, että suuntaviivoja sovellettaessa arvioidaan kantajan "todellisia taloudellisia mahdollisuuksia" aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille, on joka tapauksessa todettava, että vaikka kantajan väitteet ymmärrettäisiin siten, että ne on esitetty sellaisen väitteen tueksi, jonka mukaan komissio olisi laiminlyönyt velvollisuutensa määrittää ennakkoon jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinat erillisiksi markkinoiksi, on ensiksi todettava, että suuntaviivoissa ei edellytetä komission rajaavan virallisesti relevantteja maantieteellisiä markkinoita (asia T-62/98, Volkswagen v. komissio, tuomio 6.7.2000, Kok. 2000, s. II-2707, 341 kohta) sen enempää kuin ilmoiteta sellaisesta erityisestä menetelmästäkään, jota soveltaen olisi määritettävä rikkomiseen osallistuneiden todelliset taloudelliset mahdollisuudet aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille ja erityisesti kuluttajille. Suuntaviivoissa ei myöskään todeta, että jos komissio mahdollisesti päättää arvioida kyseisiä todellisia mahdollisuuksia sellaisen myynnin perusteella, jonka rikkomiseen osallistuneet ovat toteuttaneet sillä markkinasegmentillä, jota rikkominen on koskenut, komission olisi välttämättä ensiksi osoitettava, että kyseinen markkinasegmentti muodostaa relevantit markkinat.

58 Seuraavaksi on muistutettava, että EY 81 artiklan 1 kohtaa sovellettaessa relevantit markkinat on määriteltävä sen selvittämiseksi, onko sopimus omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja onko sen tarkoituksena estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla tai onko sillä tällainen vaikutus (asia T-29/92, SPO ym. v. komissio, tuomio 21.2.1995, Kok. 1995, s. II-289, 74 kohta; yhdistetyt asiat T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ja T-104/95, Cimenteries CBR ym. v. komissio, niin sanottu Sementti-tuomio 15.3.2000, Kok. 2000, s. II-491, 1093 kohta ja edellä olevassa 57 kohdassa mainittu asia Volkswagen v. komissio, tuomion 230 kohta). Tästä syystä komissiolla on

velvollisuus rajata relevantit markkinat EY 81 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehtävässä päätöksessä ainoastaan, jos ilman tällaista rajausta ei ole mahdollista päätellä, saattaako kyseinen sopimus, yritysten yhteenliittymän päätös tai yhdenmukaistettu menettelytapa vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja onko sen tarkoituksena estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla tai onko sillä tällainen vaikutus (yhdistetyt asiat T-374/94, T-375/94, T-384/94 ja T-388/94, European Night Services ym. v. komissio, tuomio 15.12.1998, Kok. 1998, s. II-3141, 93–95 ja 103 kohta ja edellä 57 kohdassa mainittu asia Volkswagen v. komissio, tuomion 230 kohta).

59 Komissiolta ei näin ollen voida vaatia, että se osoittaa, että se tuote tai ne tuotteet, joita päämäärältään kilpailunvastainen kartelli koskee, muodostavat erilliset markkinat, kun se arvioi jotakin sakon määrän määrittämisessä sovellettavaa kriteeriä, koska tällainen osoittaminen ei ole välttämätön itse rikkomisenkaan toteamisessa. Koska sakon määrän määrittämisen on perustuttava rikkomisen vakavuuteen ja kestoon sellaisina kun komissio ne vahvistaa, arvioitaessa rikkomisen perusteella määrättävän sakon määrän laskennan osalta sitä, mitkä rikkomiseen osallistuneiden yritysten todelliset taloudelliset mahdollisuudet aiheuttaa haittaa muille toimijoille ja erityisesti kuluttajille ovat, ei voida ottaa huomioon muita tuotteita kuin niitä, joita kartelli on koskenut.

60 Näin ollen ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

Toinen osa, joka koskee asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdan ja suuntaviivojen rikkomista sillä perusteella, että kantajan todellisia taloudellisia mahdollisuuksia aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille ja erityisesti kuluttajille on arvioitu virheellisesti

— Asianosaisten lausumat

61 Kantaja väittää, että vaikka — mikä kantajan mukaan ei kuitenkaan pidä paikkaansa — jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinat muodostaisivatkin relevantit

markkinat, komissio on asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdan ja suuntaviivojen vastaisesti katsonut, että kantajan todelliset taloudelliset mahdollisuudet aiheuttaa kyseisillä markkinoilla merkittävää haittaa muille toimijoille olivat suuremmat kuin Interbrew'n ja Alken-Maesin vastaavat mahdollisuudet, vaikka viimeksi mainituilla yrityksillä, joiden markkinaosuudet olivat 55 prosenttia ja 15 prosenttia, oli hyvin vahva asema Belgian yleisillä olutmarkkinoilla. Kantaja toteaa, että huolimatta siitä, että sen liikevaihto oli kanteen kohteena olevassa päätöksessä tarkasteltuna ajankohtana suurempi kuin Interbrew'n tai Alken-Maesin liikevaihto jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmentillä, sillä oli huomattavasti rajallisemmat todelliset taloudelliset mahdollisuudet aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille.

62 Kantajan mukaan tätä osoittaa kanteen kohteena olevasta päätöksestä ilmenevällä tavalla se, että Interbrew ja Alken-Maes tekivät aloitteet neljästä kokouksesta, jotka koskivat jakelijoiden tuotemerkeillä toteutettavaa myyntiä, minkä komissio on jättänyt tahallisesti ottamatta huomioon ja mikä kumoaa komission päätelmän siitä, että Interbrew ja Alken-Maes olivat merkitykseltään vähäisempiä toimijoita jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinoilla. Arvioitaessa rikkomiseen osallistuneiden yritysten todellisia taloudellisia mahdollisuuksia aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille kyseisillä markkinoilla kantajan mukaan ei voida jättää huomiotta sitä, mitkä kyseisten yritysten taloudelliset mahdollisuudet yleisillä olutmarkkinoilla ovat. Kantaja toteaa, että koska Interbrew'lla ja Alken-Maesilla oli huomattava tuotantokapasiteetti ja omilla tuotemerkeillä myydyn oluen osalta suuremmat marginaalit, kyseiset yritykset kykenivät kohdistamaan kantajaan ja Martensiin voimakasta painetta jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinoilla.

63 Komissio riitauttaa kantajan väitteet.

— Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

64 Kantajan esittämän toissijaisen väitteen osalta, joka koskee sitä, että komissio on virheellisesti arvioinut kantajan todellisia taloudellisia mahdollisuuksia aiheuttaa

merkittävää haittaa muille toimijoille ja erityisesti kuluttajille, vaikka jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinat muodostaisivatkin relevantit markkinat, on aluksi muistettava, että komissio on kyseistä arviointia varten erotellut kanteen kohteena olevan päätöksen 341 perustelukappaleessa rikkomiseen osallistuneet yritykset kahteen luokkaan niiden sen liikevaihdon perusteella, joka on toteutunut jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmentillä.

65 Seuraavaksi on huomautettava (ks. edellä 49 kohta), ettei missään vaiheessa ole riitautettu kunkin asianomaisen yrityksen mainitulla markkinasegmentillä toteutunutta liikevaihtoa, sellaisena kuin komissio on sen määrällisesti ilmoittanut, eikä yritysten jakamista kahteen luokkaan, sellaisena kuin komissio on toteuttanut tämän jaon mainittujen liikevaihtojen perusteella.

66 On väitetty, että se, että Interbrew ja Alken-Maes tekivät aloitteet neljästä kokouksesta, jotka koskivat jakelijoiden tuotemerkeillä tapahtuvaa myyntiä, on ristiriidassa sellaisen päätelmän kanssa, että Interbrew ja Alken-Maes olivat merkitykseltään vähäisempiä toimijoita kyseisellä markkinasegmentillä, ja tältä osin on todettava, että komissio on ottanut huomioon sen, että Interbrew'lla ja Alken-Maesilla oli aloitteentekijän osa jakelijoiden tuotemerkeillä myytävää olutta koskevassa kartellissa, ja pitänyt tätä kyseisten kahden yrityksen osalta raskauttavana seikkana, mikä on johtanut siihen, että niiden sakkojen perusmäärää on korotettu 30 prosentilla (ks. edellä 22 kohta).

67 Kantaja on myös väittänyt, että se, että jakelijoiden tuotemerkeillä myytävän oluen markkinasegmentti otetaan huomioon arvioitaessa kantajan todellisia taloudellisia mahdollisuuksia aiheuttaa haittaa muille toimijoille ja erityisesti kuluttajille, ei kuitenkaan mahdollista päätelmien tekemistä Interbrew'n ja Alken-Maesin taloudellisista mahdollisuuksista yleisillä olutmarkkinoilla, ja tältä osin on lopuksi mainittava, että komissio on kanteen kohteena olevan päätöksen 343 perustelukappaleessa todennut, että se on vastatakseen tarpeeseen varmistaa se, että sakon rikkomista estävä vaikutus on riittävä, ottanut huomioon sen, että Interbrew'lla ja Alken-Maesilla, toisin kuin kantajalla ja Martensilla, on kansainvälisinä yrityksinä tai kansainväliseen konserniin kuuluvina yrityksinä käytössään sellaiset

juridiset ja taloudelliset tiedot ja resurssit, joiden avulla ne pystyvät paremmin arvioimaan toimintansa lainvastaista luonnetta ja seurauksia kilpailusääntöjen kannalta. Koska komissio on tällä perusteella kaksinkertaistanut Alken-Maesin osalta määritettyjen sakkojen perusmäärän ja viisinkertaistanut vastaavan määrän Interbrew'n osalta, komissio on todellakin ottanut huomioon sen, että Alken-Maesin ja Interbrew'n taloudelliset mahdollisuudet yleisellä tasolla olivat suuremmat.

68 Tästä seuraa, että kanneperusteen toinen osa on hylättävä, samoin kuin ensimmäinen kanneperuste kokonaisuudessaan.

Toinen kanneperuste, joka koskee suuntaviivojen rikkomista sillä perusteella, että kantajan osaa kyseisessä kartellissa on arvioitu virheellisesti, ja perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä

Asianosaisten lausumat

69 Kantaja viittaa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön (yhdistetyt asiat 240/82–242/82, 261/82, 262/82, 268/82 ja 269/82, Stichting Sigarettenindustrie ym. v. komissio, tuomio 10.12.1985, Kok. 1985, s. 3831, 100 kohta) ja väittää, että komissio on soveltanut suuntaviivoja virheellisesti ja laiminlyönyt perusteluvelvollisuutensa, koska se ei ole ottanut kantajan osalta huomioon suuntaviivojen 3 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettua lieventävää seikkaa eli "passiivisuutta tai seurailijan asemaa rikkomisen toteuttamisessa", vaikka sen asema on ollut erittäin passiivinen tai ainakin kiistattomasti vähemmän aktiivinen kuin niiden kolmen muun yrityksen asema, jotka osallistuivat kyseisiin neljään kokoukseen.

70 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kehotti istunnossa kantajaa täsmentämään kyseisiä väitteitään, ja tässä yhteydessä kantaja ei ainoastaan vedonnut tiukasti sellaiseen lieventävään olosuhteeseen, joka koski "passiivisuutta tai seurailijan asemaa rikkomisen toteuttamisessa", vaan laajemmin sellaiseen lieventävään seikkaan, joka perustui sen muita osallistujia vähemmän aktiiviseen asemaan kyseisessä kartellissa. Tämä vähemmän aktiivinen asema selittyy kantajan mukaan muun muassa sillä, ettei kantaja toimi jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinoilla Alankomaissa, mitä kartelliin liittyvät kaksi viimeistä kokousta koskivat.

71 Vaikkei kantaja kiistäkään sitä, että se osallistui kyseisiin neljään kokoukseen — joista kaksi ensimmäistä järjestettiin Belgiassa ja seuraavat kaksi Alankomaissa —, eikä sitä, että se keskusteli näissä kokouksissa hinnoista ja asiakkaiden jakamisesta, kantaja korostaa sitä, että sen passiivista tai ainakin vähemmän aktiivista asemaa kuvaa kaksi seikkaa. Ensinnäkin Interbrew ja Alken-Maes tekivät kantajan mukaan aloitteet kokouksista. Toiseksi kantaja ei toiminut Alankomaiden markkinoilla, eivätkä sitä näin ollen kiinnostaneet ne kaksi kokousta, jotka pidettiin Alankomaissa ja jotka Interbrew järjesti Martensin pyynnöstä.

72 Kantaja toteaa, ettei sen asemaa voida sillä perusteella, että se oli läsnä kokouksissa ja osallistui tietojen vaihtoon, luokitella aktiiviseksi, koska muutoin lieventävän seikan käsite menettää kaiken merkityksensä. Kantajan mukaan sen väitetty aktiivinen asema vastaa todellisuudessa ainoastaan osallistumista kartelliin seurailijan asemassa.

73 Komissio riitauttaa kantajan väitteet ja esittää, ettei vähemmän aktiivista asemaa kartellissa voida kuitenkaan missään tapauksessa ottaa huomioon lieventävänä seikkana.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

74 Ensimmäinen väite koskee sitä, että komissio olisi virheellisesti päätellyt, ettei kantajan asema kartellissa ollut omiaan merkitsemään lieventävää seikkaa, ja tältä osin on ensinnäkin todettava, että suuntaviivojen 3 kohdassa todetaan, että yritykselle määrättävän sakon perusmäärää voidaan alentaa sellaisten erityisten lieventävien seikkojen perusteella, joihin kuuluu muun muassa "passiivisuus tai seurailijan asema rikkomisen toteuttamisessa" (ensimmäinen luetelmakohta).

75 On myös muistettava, että oikeuskäytännössä on todettu, että jotta yritykseen voitaisiin lieventävänä seikkana soveltaa "passiivisuutta tai seurailijan asemaa", tämä edellyttää sitä, että kyseinen yritys on omaksunut "matalan profiilin", jolle on ominaista se, että se ei ole osallistunut aktiivisesti kilpailunvastaisen sopimuksen tai sopimusten laatimiseen (edellä 44 kohdassa mainittu asia Cheil Jedang v. komissio, tuomion 167 kohta). Sellaisina huomioon otettavina seikkoina, jotka saattavat ilmentää yrityksen passiivisuutta kartellissa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on maininnut muun muassa sen, että yritys on osallistunut huomattavasti satunnaisemmin kokouksiin kuin kartellin varsinaiset jäsenet, samoin kuin sen, että se on tullut myöhemmin kilpailusääntöjen rikkomisen kohteena olleille markkinoille, riippumatta siitä, miten pitkän ajan se on siihen osallistunut, ja myös kilpailusääntöjen rikkomiseen osallistuneiden kolmansien yritysten edustajien antamat tämänsuuntaiset nimenomaiset lausumat (edellä 44 kohdassa mainittu asia Cheil Jedang v. komissio, tuomion 168 kohta).

76 Seuraavaksi on todettava käsiteltävänä olevan asian osalta, että komissio on kanteen kohteena olevan päätöksen 349 perustelukappaleessa todennut, että "sekä [kantaja] että Martens [olivat] ilmoitt[aneet] osallistuneensa kartellin toimintaan passiivisesti". Komissio on kuitenkin samassa perustelukappaleessa todennut, että "[kantaja] ja Martens [olivat] osallistu[neet] aktiivisesti jakelijoiden tuotemerkkejä koskevaan kartelliin", että "molemmat panimot [olivat] nimittäin [osallistuneet] kaikkiin komission tiedossa oleviin kokouksiin" ja että "[kantaja oli] myön[tänyt] lisäksi vaihtaneensa muiden asianomaisten panimoiden kanssa tietoja Belgiassa jakelijoiden tuotemerkeillä myytävistä oluista ja tehneensä hintoja ja asiakkaiden jakamista koskevia sopimuksia".

77 Kantaja ei kiistä osallistuneensa kaikkiin komission tiedossa oleviin kyseistä kartellia koskeviin kokouksiin ja myöntää kannekirjelmässä olleensa läsnä kyseisissä neljässä kokouksessa, joista kaksi ensimmäistä järjestettiin Belgiassa ja kaksi muuta Alankomaissa. Kantaja ei myöskään kiistä sitä (ks. edellä 71 kohta), että se on samalla tavalla kuin kolme muutakin menettelyyn osallista panimoa keskustellut näissä kokouksissa hinnoista ja asiakkaiden jakamisesta.

78 Näin ollen on katsottava, että koska kantaja on osallistunut kaikkiin kartelliin liittyviin kokouksiin ja koska se on niissä vaihtanut tietoja hinnoista ja asiakkaiden jakamisesta, kantajan toiminta on ilmentänyt sellaista aktiivista osallistumisen astetta kartelliin, joka on selvästi suurempi kuin se, jota edellytettäisiin, jotta kantajan hyväksi voitaisiin soveltaa sellaista lieventävää seikkaa, johon on vedottu.

79 Tätä päätelmää ei horjuta se, että Interbrew ja Alken-Maes ovat tehneet aloitteen jakelijoiden tavaramerkeillä myytyä olutta koskevien kokousten järjestämisestä. Se, että komissio pitää tietyn kartelliin osallistuneen yrityksen kannalta raskauttavana seikkana kyseisen yrityksen erityisen aktiivista asemaa, jota ilmentää kartellia koskevan aloitteen tekeminen, ei missään tapauksessa merkitse sitä, että sen olisi tämän takia hyväksyttävä muiden osallistujien kannalta lieventävän seikan olemassaolo sillä perusteella, että nämä ovat olleet yksinomaan passiivisia tai seurailijoita. Tietyn yrityksen käyttäytymisen erityispiirteiden perusteella ei nimittäin voida määrittää sitä, sovelletaanko johonkin toiseen yritykseen raskauttavaa tai lieventävää seikkaa. Tällaisten seikkojen huomioon ottaminen liittyy nimittäin yrityksen yksilölliseen käyttäytymiseen, ja sen täytyy näin ollen välttämättä perustua sen oman käyttäytymisen ominaispiirteisiin.

80 Sellaiseen vähemmän aktiiviseen asemaan, jonka kantaja väittää itsellään olleen kyseisessä kartellissa, ei myöskään voida vedota erillisenä lieventävänä seikkana suuntaviivoissa nimenomaisesti tarkoitettuun määritelmään "passiivisuus tai seurailijan asema rikkomisen toteuttamisessa" nähden. Vaikka osoittautuisi, että kantajan käyttäytyminen on todellakin ollut vähemmän aktiivista kuin muiden osallistujien esimerkiksi sen takia, ettei se ole toiminut Alankomaiden markkinoilla, tällaisella pelkällä aste-erolla ei nimittäin voida perustella sakon määrän alentamista. Tällainen

käyttäytyminen nimittäin ilmentäisi ainoastaan vähäisempää innostusta osallistua kartellin toimintaan asettamatta kuitenkaan kyseenalaiseksi kantajan sellaista täysimääräistä osallisuutta siihen, jota puolestaan ilmentävät muun muassa kantajan järjestelmällinen osallistuminen kilpailunvastaisiin kokouksiin koko rikkomisen keston ajan ja sellaisten seikkojen puuttuminen, joiden perusteella voitaisiin tukea väitettä siitä, että kantaja oli haluton osaltaan pyrkimään kartellin tavoitteisiin.

81 Tässä tapauksessa ei voida myöskään hyväksyä vetoamista komission aikaisempaan päätöskäytäntöön. Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä nimittäin ilmenee, että komissiolla on asetuksen N:o 17 osalta harkintavaltaa sakkojen määrän vahvistamisessa, jotta se voisi ohjata yritysten toimintaa niin, että ne noudattaisivat kilpailusääntöjä (asia T-150/89, Martinelli v. komissio, tuomio 6.4.1995, Kok. 1995, s. II-1165, 59 kohta; asia T-49/95, Van Megen Sports v. komissio, tuomio 11.12.1996, Kok. 1996, s. II-1799, 53 kohta ja asia T-229/94, Deutsche Bahn v. komissio, tuomio 21.10.1997, Kok. 1997, s. II-1689, 127 kohta). Se, että komissio on aiemmin määrännyt tietyntasoisia sakkoja tietyn tyyppisistä rikkomisista, ei poista siltä mahdollisuutta korottaa tätä tasoa asetuksessa N:o 17 osoitetuissa rajoissa, jos tämä on välttämätöntä yhteisön kilpailupolitiikan toteuttamiseksi (yhdistetyt asiat 100/80–103/80, Musique diffusion française ym. v. komissio, tuomio 7.6.1983, Kok. 1983, s. 1825, Kok. Ep. VII, s. 133, 109 kohta; asia T-12/89, Solvay v. komissio, tuomio 10.3.1992, Kok. 1992, s. II-907, 309 kohta ja asia T-304/94, Europa Carton v. komissio, tuomio 14.5.1998, Kok. 1998, s. II-869, 89 kohta). Yhteisön kilpailusääntöjen tehokas soveltaminen edellyttää päinvastoin sitä, että komissio voi milloin tahansa mukauttaa sakkojen tasoa tämän politiikan tarpeita vastaavaksi (em. asia Musique diffusion française ym. v. komissio, tuomion 109 kohta ja asia T-23/99, LR AF 1998 v. komissio, tuomio 20.3.2002, Kok. 2002, s. II-1705, 237 kohta).

82 Toinen tältä osin esitetty väite koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä, ja sen osalta on ensinnäkin viitattava edellä 45 ja 46 kohdassa mainittuun oikeuskäytäntöön ja seuraavaksi todettava, että kun komissio on kieltäytynyt soveltamasta kantajan hyväksi sellaista lieventävää seikkaa, johon kantaja on vedonnut, komissio on kanteen kohteena olevassa päätöksessä (ks. edellä 76 ja 77 kohta) ilmoittanut ne arviointia koskevat seikat, joiden perusteella se on päätynyt katsomaan, ettei kantajan hyväksi voinut soveltaa lieventävää seikkaa sillä perusteella, että kantaja olisi ollut passiivinen tai seurailijan asemassa. Komissio ei näin ollen ole millään tavalla laiminlyönyt perusteluvelvollisuuttaan.

83 Näin ollen on pääteltävä, että komissio on oikeutetusti ollut soveltamatta kantajaan sellaista lieventävää seikkaa, johon tämä oli vedonnut, ja myös perustellut tämän riittävästi. Toinen kanneperuste on näin ollen hylättävä.

Kolmas kanneperuste, joka koskee yhteistyötiedonannon rikkomista ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista

84 Kolmannessa kanneperusteessa on kaksi osaa. Ensimmäisessä osassa kantaja vetoaa siihen, että komissio on rikkonut yhteistyötiedonantoa ja loukannut yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, koska se on kohdellut Interbrew'ta edullisemmin kuin kantajaa. Toisessa osassa kantaja vetoaa siihen, että yhteistyötiedonantoa on rikottu ja yhdenvertaisen kohtelun periaatetta on loukattu sillä perusteella, että yhtäältä kantajaa ja toisaalta Martensia ja Alken-Maesia on kohdeltu samalla tavalla.

Ensimmäinen osa, joka koskee sitä, että komissio on rikkonut yhteistyötiedonantoa ja loukannut yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, koska se on kohdellut Interbrew'ta edullisemmin kuin kantajaa

— Asianosaisten lausumat

85 Kantaja väittää, että sen yhteistyötä jakelijoiden tuotemerkeillä myytyä olutta koskevan kartellin toteamisessa on pidettävä Interbrew'n yhteistyöhön verrattavissa olevana yhteistyönä ja että komissio on loukannut yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, koska se on alentanut yhteistyön perusteella kantajan sakon määrää 10 prosentilla mutta Interbrew'n sakon määrää 50 prosentilla.

86 Asiakirja-aineistosta ja kanteen kohteena olevasta päätöksestä ilmenee kantajan mukaan yhtäältä, että Interbrew on 14.1.2000 ja 2.2.2000, eli ennen väitetiedoksiannon toimittamista, lähettänyt komissiolle ilmoitukset siitä, että oli järjestetty jakelijoiden tuotemerkeillä myytävään olueen liittyvää kartellia koskevia kokouksia, joissa oli käsitelty hintatasoja ja asiakkaiden jakamista. Komissio on kantajan mukaan katsonut, että Interbrew'n jatkuvalla ja täydellisellä yhteistyöllä ja sillä, ettei se ole kiistänyt tosiseikkojen todenperäisyyttä, voitiin perustella sille määrätyn sakon määrän alentaminen 50 prosentilla.

87 Toisaalta kantaja toteaa, että se on vastauksenaan 22.3.2000 päivättyyn tietojensaantipyyntöön ilmoittanut 5.4.2000 — eli Interbrew'n ilmoituksesta tietämättä ja ennen väitetiedoksiannon toimittamista —, että jakelijoiden tuotemerkeillä Belgiassa myydyn oluen hintatasoa oli käsitelty neljässä kokouksessa. Kantaja toteaa lisäksi ilmoittaneensa tuolloin, että asiakkaita ja myyntimääriä koskevia tietoja oli vaihdettu. Kantaja väittää, että se on näin ollen samalla tavalla kuin Interbrew vahvistanut jakelijoiden tuotemerkeillä Belgiassa tapahtuvaa myyntiä koskevan yhteistoiminnan ja tietojenvaihdon olemassaolon.

88 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esitettyä tältä osin kantajalle istunnossa kysymyksiä tämä vetosi yhdistetyissä asioissa T-236/01, T-239/01, T-244/01–T-246/01, T-251/01 ja T-252/01, Tokai Carbon ym. vastaan komissio, 29.4.2004 annettuun tuomioon (Kok. 2004, s. II-1181, 407–410 kohta) ja väitti, että toisin kuin komissio esittää, se on 22.3.2000 päivättyyn tietojensaantipyyntöön 5.4.2000 antamassaan vastauksessa toimittanut tietoja, jotka menevät pitemmälle kuin ne tiedot, jotka sillä oli asetuksen N:o 17 11 artiklan nojalla velvollisuus toimittaa. Kantaja toteaa, että koska se on vastannut tietojensaantipyyntöön, tältä osin olisi katsottava, että kyse on sellaisesta yhteistyöstä, joka komission olisi pitänyt yhteistyötiedonannon mukaisesti ottaa huomioon.

89 Kantaja toteaa, että koska Martens on kiistänyt hintoja ja asiakkaita koskevan yhteistoiminnan olemassaolon ja koska Alken-Maes on tyytynyt tältä osin ainoastaan olemaan kiistämättä väitetiedoksiannossa mainittujen seikkojen toden-

peräisyyttä, ainoastaan ne tiedot, jotka kantaja on toimittanut, ovat vahvistaneet Interbrew'n toimittamat tiedot ja näin ollen mahdollistaneet sen, että EY 81 artiklan rikkominen on voitu todeta.

90 Kantajan mukaan sen ilmoitukset, joissa vahvistettiin Interbrew'n ilmoitukset, olivat huomattavan tärkeitä rikkomisen toteamisen kannalta ja niillä oli yhtä ratkaiseva merkitys kuin Interbrew'n ilmoituksilla. Sillä, että Interbrew paljasti rikkomisen olemassaolon, ei kantajan mukaan voida sellaisenaan perustella niin huomattavan erilaista kohtelua kuin komission tässä tapauksessa harjoittama kohtelu.

91 Kantaja on sellaisia asiakirjoja koskevissa kirjallisissa huomautuksissaan, jotka komissio ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kehotuksesta esitti istunnossa, todennut lisäksi, että kyseisistä asiakirjoista ilmenee, että se oli täsmälleen samanlaisessa tilanteessa kuin Interbrew. Kantaja toteaa, että molemmat yritykset ovat nimittäin vastanneet asetuksen N:o 17 11 artiklan nojalla esitettyihin tietojensaantipyyntöihin — Interbrew 11.11.1999 päivättyyn tietojensaantipyyntöön ja kantaja 22.3.2000 päivättyyn pyyntöön —, joilla molemmilla oli sama kohde, koska jakelijoiden tuotemerkeillä tapahtuvaa oluen myyntiä koskevat kokoukset, jota kantajalle 22.3.2000 lähetetty tietojensaantipyyntö koski, olivat myös Interbrew'lle 11.11.1999 lähetetyn tietojensaantipyynnön aiheena. Kantaja ja Interbrew ovat näin ollen kantajan mukaan toimittaneet samassa tilanteessa samaa rikkomista koskevat samankaltaiset tiedot, joten niiden yhteistyötä on pidettävä samanlaisena.

92 Kantaja vetoaa tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-45/98 ja T-47/98, Krupp Thyssen Stainless ja Acciai speciali Terni vastaan komissio, 13.12.2001 antamaan tuomioon (Kok. 2001, s. II-3757, 235–249 kohta), jonka mukaan pelkästään se seikka, että yksi yritys on ennen toista tunnustanut ne tosiseikat, joista komissio on niitä syyttänyt, ei voi olla sellainen objektiivinen syy, jonka vuoksi yrityksiä pitäisi kohdella eri tavalla, koska yritysten harjoittaman yhteistyön asteen arviointi ei saa riippua puhtaasti sattumanvaraisista tekijöistä, kuten siitä, missä järjestyksessä komissio kuulee niitä. Sitä, että Interbrew on ensimmäisenä paljastanut kartellin olemassaolon tietojensaantipyyntöön antamassaan vastauksessa, ei näin ollen voida pitää objektiivisena syynä, jonka vuoksi kantajaa ja Interbrew'ta voisi kohdella eri tavalla.

93 Kantaja toteaa lisäksi, että komission esittämät asiakirjat vahvistavat sen, että komissio väittää virheellisin perustein, että Interbrew on vapaaehtoisesti toimittanut jakelijoiden tuotemerkeillä myytävää olutta koskevaan kartelliin liittyviä tietoja. Nämä tiedot kuuluivat kantajan mukaan nimittäin komission 11.11.1999 päivätyn tietojensaantipyynnön soveltamisalaan. Interbrew'n ja kantajan harjoittaman yhteistyön aste on tältäkin osin samanlainen.

94 Komissio väittää, että kantajan yhteistyön aste ei ole millään tavalla verrattavissa Interbrew'n tekemän yhteistyön asteeseen ja ettei näin ollen voi olla kyse yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamisesta.

95 Interbrew on nimittäin toimittanut omasta aloitteestaan 14.1.2000 tietoja jakelijoiden tuotemerkeillä myytyä olutta koskevasta kartellista, jonka olemassaolosta komissiolla ei tuolloin ollut tietoa, sekä täydentänyt näitä tietoja kahteen otteeseen 2.2.2000 ja 8.2.2000. Komission mukaan Interbrew oli ensimmäinen, joka toimitti kartellia koskevia tietoja, joita komissio pystyi lisäksi käyttämään täysimääräisesti todisteina kyseisestä rikkomisesta.

96 Kantaja puolestaan on komission mukaan toimittanut tietoja vasta vastauksena kantajalle 22.3.2000 toimitettuun tietojensaantipyyntöön. Komissio toteaa, että vaikka kyseiset tiedot olivat hyödyllisiä, ne eivät kuitenkaan menneet pitemmälle kuin tietojensaantipyyntöön annettu vastaus, eivätkä ne olleet välttämättömiä rikkomisen toteamisen kannalta, koska sen olemassaolo oli jo näytetty toteen Interbrew'n vapaaehtoisesti toimittamilla tiedoilla. Se, että komissio on viitannut kyseisiin tietoihin kanteen kohteena olevassa päätöksessä, ei sitä paitsi komission mukaan missään tapauksessa osoita sitä, että ne olivat rikkomisen toteamisen kannalta välttämättömiä todisteita, jotka olisivat menneet pitemmälle kuin tietojensaantipyyntöön annettu vastaus.

97 Komissio riitauttaa 10.5.2005 päivätyissä kirjallisissa huomautuksissaan, jotka koskevat kantajan 14.3.2005 päivättyjä kirjallisia huomautuksia komission sellaisista

asiakirjoista, jotka komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen istunnossa esittämän kehotuksen perusteella, sen, että kantaja voisi vedota edellä 92 kohdassa mainituissa yhdistetyissä asioissa Krupp Thyssen Stainless ja Acciai speciali Terni vastaan komissio annettuun tuomioon. Kantaja jättää komission mukaan nimittäin ottamatta huomioon kyseiseen tuomioon sisältyvän olennaisen seikan, eli sen, että kyse voi olla yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamisesta ainoastaan silloin, kun asianomaiset yritykset ovat toimittaneet samanlaisia tietoja samankaltaisessa tilanteessa ja samassa hallinnollisen menettelyn vaiheessa.

98 Komission mukaan sekä kanteen kohteena olevasta päätöksestä että komission toimittamista asiakirjoista ilmenee kuitenkin, etteivät Interbrew ja kantaja olleet selvästikään samankaltaisessa tilanteessa ja etteivät ne ole toimittaneet samanlaisia tietoja taikka olleet samalla tavalla yhteistyössä komission kanssa.

99 Komissio toteaa, ettei 11.11.1999 päivätty tietojensaantipyyntö koskenut millään tavalla jakelijoiden tuotemerkeillä myytävää olutta koskevaa kartellia, jonka olemassaolosta komissio ei tuona ajankohtana ollut tietoinen. Komission mukaan Interbrew ilmoitti omasta aloitteestaan komissiolle kyseisen kartellin olemassaolosta, mikä johti siihen, että komissio pyysi Interbrew'lta tältä osin lisätietoja. Interbrew toimi näin ollen hyvin aktiivisesti yhteistyössä komission kanssa. Se, että Interbrew tunnusti omasta aloitteestaan osallistuneensa jakelijoiden tuotemerkeillä myytyä olutta koskevaan kartelliin, on osoitus tästä ja palkitsemisen arvoinen.

100 Näin ollen ei voida väittää, että Interbrew'lle 11.11.1999 esitetyt kysymykset ja kantajalle 22.3.2000 esitetyt kysymykset olisi esitetty samankaltaisessa tilanteessa ja samassa hallinnollisen menettelyn vaiheessa ja että näiden yritysten antamat vastaukset olisivat sisältäneet samat tiedot. Komissio toteaa erityisesti, että Interbrew toimitti hyvin täydelliset tiedot jakelijoiden tuotemerkeillä myytävää olutta koskevasta kartellista, kun taas kantaja ilmoitti aluksi 5.4.2000 päivätyssä kirjeessä, ettei se tiennyt minkäänlaisesta kilpailusääntöjen rikkomisesta ja että kyseiset kokoukset rajoittuivat lainmukaisten aiheiden käsittelyyn, ennen kuin se lopulta tunnusti näiden kokousten sisällön.

101 Komissio katsoo edellä esitetyn perusteella, että ilman Interbrew'n täysimääräistä yhteistyötä komissio ei olisi koskaan lähettänyt tietojensaantipyyntöä kantajalle ja ettei jakelijoiden tuotemerkeillä myytyä olutta koskeva kartelli olisi paljastunut. Belgiassa tehdyt tutkimukset, jotka koskivat Interbrew/Alken-Maes-kartellia, eivät komission mukaan olisi nimittäin mahdollistaneet nyt käsiteltävänä olevaa kartellia koskevien asiakirjojen esilletuloa.

— Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

102 Aluksi on muistettava, että komissio on yhteistyötiedonannossa esittänyt ne edellytykset, joiden täyttyessä yritykset, jotka kartelleja koskevissa tutkimuksissa ovat olleet yhteistyössä komission kanssa, voidaan vapauttaa sakoista tai niille muussa tapauksessa määrättyjä sakkoja voidaan lieventää (yhteistyötiedonannon A-3 kohta).

103 Siltä osin kuin on kyse yhteistyötiedonannon soveltamisesta kantajaan, on kiistatonta, että sen käyttäytymistä on arvioitava kyseisen tiedonannon D osan, jonka otsikko on "Sakkojen määrän merkittävä alentaminen", perusteella.

104 Yhtäältä on muistettava, että vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että sakon alentaminen hallinnollisessa menettelyssä harjoitetun yhteistyön vuoksi on perusteltua vain, jos komissio on yrityksen käyttäytymisen vuoksi voinut todeta kilpailusääntöjen rikkomisen helpommin tai, tilanteen mukaan, saada sen loppumaan (asia T-327/94, SCA Holding v. komissio, tuomio 14.5.1998, Kok. 1998, s. II-1373, 156 kohta ja edellä 92 kohdassa mainittu asia Krupp Thyssen Stainless ja Acciai speciali Terni v. komissio, tuomion 270 kohta).

105 Toisaalta on todettava, että komissio voi asetuksen N:o 17 11 artiklan 1 kohdan nojalla EY 85 artiklaan perustuvien tehtäviensä suorittamiseksi hankkia EY 83 artiklan nojalla annettujen säännösten mukaisesti kaikki tarpeelliset tiedot yrityksiltä ja yritysten yhteenliittymiltä, joiden on kyseisen 11 artiklan 4 kohdan nojalla toimitettava pyydetyt tiedot. Jos yritys tai yritysten yhteenliittymä ei anna pyydettyjä tietoja komission asettamassa määräajassa tai se antaa puutteellisia tietoja, komissio voi asetuksen N:o 17 11 artiklan 5 kohdan mukaisesti vaatia päätöksellään tietojen antamista, jolloin yritys tai yritysten yhteenliittymä asettaa itsensä alttiiksi sakolle tai uhkasakolle, jos se edelleen kieltäytyy toimittamasta tarkoitettuja tietoja.

106 Sakkoa ei näin ollen voida alentaa sen perusteella, että yritys on tehnyt tutkimuksen osalta yhteistyötä, silloin, kun kyseinen yhteistyö ei ole mennyt pitemmälle kuin mitä yritykselle asetuksen N:o 17 11 artiklan 4 ja 5 kohdan nojalla kuuluvista velvollisuuksista on seurannut (edellä 81 kohdassa mainittu asia Solvay v. komissio, tuomion 341 ja 342 kohta). Sitä vastoin silloin, kun yritys toimittaa vastauksessaan 11 artiklaan perustuvaan tietojensaantipyyntöön sellaisia tietoja, jotka menevät huomattavasti pitemmälle kuin sellaiset tiedot, joita komissio voi kyseisen artiklan nojalla vaatia, kyseiselle yritykselle määrättävän sakon määrää voidaan alentaa (ks. vastaavasti asia T-308/94, Cascades v. komissio, tuomio 14.5.1998, Kok. 1998, s. II-925, tuomion 262 kohta).

107 Tältä osin on todettava, että kun komissio asetuksen N:o 17 11 artiklan nojalla esittämässään tietojensaantipyynnössä pyytää yritystä paitsi antamaan tietoja pelkästään tosiseikoista ja esittämään jo olemassa olevia asiakirjoja, myös kuvailemaan useiden sellaisten kokousten tarkoitusta ja kulkua, joihin kyseinen yritys on osallistunut, ja tällaisten kokousten tuloksia tai päätelmiä tilanteessa, jossa on selvää, että komissio epäilee, että kyseisten kokousten tarkoituksena oli kilpailun rajoittaminen, tällainen pyyntö on omiaan velvoittamaan tiedustelujen kohteeksi joutuneen yrityksen tunnustamaan osallisuutensa yhteisön kilpailusääntöjen rikkomiseen, joten kyseinen yritys ei ole velvollinen vastaamaan tämän tyyppisiin kysymyksiin. Tällaisessa tilanteessa sitä, että yritys kuitenkin toimittaa tietoja

tällaisista seikoista, on pidettävä kyseisen yrityksen harjoittamana oma-aloitteisena yhteistyönä, jonka perusteella voidaan mahdollisesti perustella sakon määrän alentaminen yhteistyötiedonannon mukaisesti.

108 On myös muistettava, että komissio ei yritysten sen kanssa harjoittamaa yhteistyötä arvioidessaan saa jättää huomiotta yhteisön oikeuden yleisiin periaatteisiin kuuluvaa yhdenvertaisuusperiaatetta, jota vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan loukataan ainoastaan, jos toisiinsa rinnastettavissa olevia tilanteita kohdellaan eri tavalla tai jos erilaisia tilanteita kohdellaan samalla tavalla, ellei tällainen kohtelu ole objektiivisesti perusteltua (edellä 92 kohdassa mainittu asia Krupp Thyssen Stainless ja Acciai speciali Terni v. komissio, tuomion 237 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

109 Tältä osin on katsottava selvitetyksi, että kyseessä olevien yritysten erilainen kohtelu perustuu siihen, etteivät niiden harjoittaman yhteistyön asteet ole olleet keskenään verrattavissa muun muassa sen takia, että niiden yhteistyö on perustunut erilaisten tietojen toimittamiseen hallinnollisen menettelyn eri vaiheissa ja tilanteissa, jotka eivät ole olleet samankaltaisia (ks. vastaavasti edellä 92 kohdassa mainittu asia Krupp Thyssen Stainless ja Acciai speciali Terni v. komissio, 245 ja 246 kohta).

110 Käsiteltävänä olevassa asiassa kanteen kohteena olevan päätöksen 360 ja 361 perustelukappaleesta ilmenee, että komissio alensi kantajalle määrätyn sakon määrää 10 prosentilla yhteistyötiedonannon D.2 kohdan toisen luetelmakohdan nojalla ainoastaan sillä perusteella, ettei tämä ollut kiistänyt niiden seikkojen todenperäisyyttä, jotka merkitsivät sitä, että rikkominen oli tapahtunut. Komissio katsoi niiden tietojen osalta, jotka kantaja toimitti sille 5.4.2000 vastauksena 22.3.2000 päivättyyn tietojensaantipyyntöön, että kantaja oli jo asetuksen N:o 17 11 artiklan nojallakin velvollinen toimittamaan ne ja että vaikka ne toki olivat hyödyllisiä, ne eivät olleet välttämättömiä todisteita rikkomisen toteen näyttämisen kannalta. Kantaja ei komission mukaan voinut näin ollen vaatia, että sen sakkoa alennetaan vastaavassa määrin kuin Interbrew'n sakkoa.

111 Kantaja myös väittää samanaikaisesti, että ne tiedot, jotka se toimitti komissiolle 5.4.2000 vastauksenaan 22.3.2000 päivättyyn tietojensaantipyyntöön, menivät pitemmälle kuin sellaiset tiedot, joiden toimittamiseen se olisi ollut velvollinen asetuksen N:o 17 11 artiklan perusteella, ja että sen toimittamat tiedot olivat ensisijaisen tärkeitä, jotta komissio saattoi todeta rikkomisen tapahtuneen.

112 Tältä osin on korostettava, että vaikka kantajan toimittamilla tiedoilla olisikin ollut se ratkaiseva merkitys, jonka kantaja väittää niillä olleen, näiden tietojen toimittamisella voidaan edellä 104–106 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti perustella kantajalle määrätyn sakon määrän alentaminen vain, jos kyseiset tiedot ovat menneet huomattavasti pitemmälle kuin sellaiset tiedot, joiden toimittamista komissio olisi voinut vaatia asetuksen N:o 17 11 artiklan nojalla.

113 On kuitenkin todettava, että kantajan 5.4.2000 päivätyssä kirjeessään toimittamat tiedot eivät ole menneet huomattavasti pitemmälle kuin sellaiset tiedot, jotka sillä oli velvollisuus toimittaa asetuksen N:o 17 11 artiklan perusteella. Kantaja on nimittäin tyytynyt olennaisilta osin antamaan yksinkertaisia tosiseikkoihin liittyviä vastauksia tietojensaantipyynnössä esitettyihin kysymyksiin, jotka koskivat edellä mainittujen neljän kokouksen ajankohtia, niiden osallistujien henkilöllisyyttä ja mainittujen kokousten aiheita.

114 Niiltä osin kuin 5.4.2000 päivätyn kirjeen jaksoja, joissa todetaan yhtäältä, että "tietoja vaihdettiin asiakkaiden, myyntipakkausten ja myyntimäärien osalta", ja toisaalta, että kokouksissa saavutetut päätelmät koskivat "tiukemman suhtautumisen omaksumista hintojen osalta", voitaisiin tulkita siten, että kyse on rikkomiseen liittyvien seikkojen sellaisesta myöntämisestä, joka menee pitemmälle kuin sellaiset tiedot, joiden toimittamista komissio voi vaatia asetuksen N:o 17 11 artiklan nojalla, tällaista päätelmää ei kuitenkaan voida tehdä kantajan vastauksen erään toisen jakson osalta, jossa todetaan seuraavaa: "Vakuutamme Teille kuitenkin, etteivät kyseiset tapaamiset ole johtaneet hintakartelleihin tai asiakkaiden jakamiseen." Kun

otetaan huomioon tällainen kiistäminen, ei voida katsoa, että se, että kantajan vastauksen tietyissä osissa vihjataan tietojenvaihdon olemassaoloon ja kokoukseen osallistuneiden yritysten aikomukseen omaksua tiukempi suhtautuminen hintoihin, olisi mahdollistanut sen, että komissio on voinut helpommin todeta rikkomisen olemassaolon.

115 Näin ollen on katsottava, ettei kantaja ole 5.4.2000 lähettämässään vastauksessa 22.3.2000 päivättyyn tietojensaantipyyntöön toimittanut komissiolle tietoja, jotka menevät pitemmälle kuin sellaiset tiedot, jotka sillä oli velvollisuus toimittaa asetuksen N:o 17 11 artiklan nojalla, ja ettei kantaja näin ollen ollut sellaisessa asemassa, että sille määrätyn sakon määrää olisi edellä 106 kohdassa mainitun oikeuskäytännön perusteella alennettu.

116 Näin ollen kantajan väitettä siitä, että Interbrew'n väitetty edullisempi kohtelu sillä perusteella, että tämä toimitti komissiolle tietoja, joiden toimittamiseen se ei olisi ollut velvollinen, merkitsi epäyhdenvertaista kohtelua, ei voida hyväksyä.

117 Kolmannen kanneperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä.

Toinen osa, joka koskee yhteistyötiedonannon rikkomista ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista sillä perusteella, että yhtäältä kantajaa ja toisaalta Martensia ja Alken-Maesia on kohdeltu samalla tavalla

— Asianosaisten lausumat

118 Kantaja katsoo, että sen komission kanssa tekemän yhteistyön aste eroaa perustavanlaatuisesti Martensin ja vähemmässä määrin myös Alken-Maesin

tekemän yhteistyön asteesta. Se, että näistä kolmesta yrityksestä kullekin määrätyn sakon määrää on alennettu 10 prosentilla, merkitsee näin ollen kantajan mukaan yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista.

119 Kantaja väittää harjoittaneensa komission kanssa merkitykseltään ratkaisevaa yhteistyötä. Se toteaakin, että se on 5.4.2000 päivätyssä vastauksessaan tietojensaantipyyntöön todennut, että kyseisissä kokouksissa oli ollut kyse jakelijoiden tuotemerkeillä tapahtuvan myynnin hintatasosta ja että asiakkaita ja myyntimääriä koskevia tietoja oli vaihdettu. Lisäksi kantaja toteaa vahvistaneensa väitetiedoksiantoon antamassaan vastauksessa, että kyseisissä kokouksissa oli käsitelty hintatasoa. Näillä tiedoilla, jotka olivat yhteneväisiä Interbrew'n toimittamien tietojen kanssa, oli kantajan mukaan ratkaiseva merkitys komissiolle, koska komissio saattoi niiden avulla todeta EY 81 artiklaan kohdistuvan rikkomisen olemassaolon. Kantaja toteaa myös tehneensä täydellistä ja jatkuvaa yhteistyötä koko menettelyn ajan.

120 Asiakirja-aineistosta ilmenee sitä vastoin, ettei Martens ole 6.4.2000 päivätyssä vastauksessaan komission 22.3.2000 lähettämään, asetuksen N:o 17 11 artiklaan perustuvaan tietojensaantipyyntöön mitenkään ilmoittanut, että kyseisissä kokouksissa oli käsitelty hintatasoja tai asiakkaiden jakamista. Kantaja väittää, että Martens on väitetiedoksiantoon antamassaan vastauksessa jopa nimenomaisesti kiistänyt sen, että kyseisissä sopimuksissa olisi sovittu hinnoista tai markkinoiden jakamisesta, ja lisäksi asettanut kyseenalaiseksi Interbrew'n ilmoitusten paikkansapitävyyden. Se, että Martens on kiistänyt rikkomisen olemassaolon, ilmenee kantajan mukaan lisäksi kanteen kohteena olevasta päätöksestä, koska komissio on siinä todennut, että Martens on tyytynyt menettelyn kuluessa tekemään yhteistyötä tavalla, joka on nopeuttanut menettelyä.

121 Alken-Maesin osalta kantaja puolestaan toteaa, ettei se vastaus, jonka tämä toimitti komission 22.3.2000 päivättyyn tietojensaantipyyntöön, sisällä nimenomaista vahvistusta hintatasoa tai asiakkaiden jakamista koskevan yhteistoiminnan olemassaolosta. Kantajan mukaan komissio on kanteen kohteena olevassa päätöksessä tyytynyt

toteamaan, ettei Danone Alken-Maesin nimissä ole kiistänyt sitä, että kokouksissa käsiteltiin hintoja ja asiakkaiden jakamista.

122 Kantaja väittää, että kun verrataan yhtäältä Martensin ja Alken-Maesin harjoittaman yhteistyön ja toisaalta kantajan harjoittaman yhteistyön asteita keskenään, on todettava, että komissio on loukannut yhdenvertaisen kohtelun periaatetta kohtelemalla kantajaa samalla tavalla kuin mainittuja kahta muuta yritystä. Toisin kuin komissio toteaa, kantaja on selvästi mennyt pitemmälle kuin ainoastaan jättänyt kiistämättä tosiseikat, koska se on tietojensaantipyyntöön 5.4.2000 antamassaan vastauksessa ilmoittanut olennaisia tietoja, jotka koskivat jakelijoiden tuotemerkeillä myytävää olutta koskevaan kartelliin liittyvien kokousten tarkoitusta ja laajuutta.

123 Komissio puolestaan korostaa ensinnäkin, että vaikka kantajalle ja Martensille määrättyjen sakkojen määriä on alennettu samansuuruisesti, alennusten syyt eivät ole samat. Kantajan sakon määrää on alennettu sillä perusteella, ettei se ole kiistänyt tosiseikkojen todenperäisyyttä, kun taas Martensin sakon määrää alennettiin sen menettelyn aikana tekemän yhteistyön perusteella. Kumpikaan yrityksistä ei ole saanut hyväkseen sellaista alennusta, jossa yhdistyisivät alennus, joka perustuu tosiseikkojen todenperäisyyden kiistämättä jättämiseen, ja alennus, joka perustuu menettelyssä tehtyyn yhteistyöhön.

124 Komissio katsoo, että kantaja viittaa epäsuorasti siihen, että Martensille määrätyn sakon alentaminen oli perusteetonta, ja tältä osin komissio väittää, että vakiintuneessa oikeudenkäynnissä on sakkojen osalta todettu, että väitteitä siitä, että kantajaan olisi yhdenvertaisen kohtelun periaatteen nojalla sovellettava lainvastaista sakon määrän alentamista, ei voida hyväksyä. Kantaja voi näin ollen saada hyväkseen sakkonsa määrän lisäalennuksen ainoastaan oman yhteistyönsä laajuuden perusteella. Komissio toteaa, että koska kantaja on tyytynyt noudattamaan velvollisuuttaan vastata sille asetuksen N:o 17 11 artiklan mukaisesti lähetettyyn tietojensaantipyyntöön menemättä pitemmälle kuin mitä se oli velvollinen ilmoittamaan, kantajan yhteistyön laajuus ei ole ylittänyt tosiseikkojen todenperäisyyden kiistämättä jättämistä, jonka komissio on ottanut huomioon.

125 Komissio korostaa toiseksi kantajan ja Alken-Maesin tilanteiden osalta, että ne ovat samankaltaiset, koska molemmat yritykset ovat tyytyneet olemaan kiistämättä kyseisten tosiseikkojen todenperäisyyttä. Komission mukaan on näin ollen johdonmukaista, että niitä kohdeltiin samalla tavalla.

— Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

126 Koska kolmannen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylätty, on pidettävä perusteltuna, että kantajalle määrätyn sakon määrää alennettiin 10 prosentilla ja ainoastaan sillä perusteella, ettei se ollut kiistänyt kyseisten tosiseikkojen todenperäisyyttä.

127 Näin ollen ei voida pitää perusteltuna väitettä siitä, että se, että komissio on alentanut Martensille määrätyn sakon määrää 10 prosentilla, merkitsisi kantajaan kohdistuvaa yhdenvertaisen kohtelun periaatteen rikkomista sillä perusteella, että Martensin, joka ei ole myöntänyt tosiseikkoja, ei olisi pitänyt saada hyväkseen tällaista sakkojen alentamista.

128 Kantajan tilanne on lisäksi täysin verrattavissa Alken-Maesin tilanteeseen, koska Alken-Maesille määrätyn sakon määrää on yhteistyötiedonannon D.2 kohdan toisen luetelmakohdan nojalla alennettu 10 prosentilla sillä perusteella, ettei kyseinen yritys ole kiistänyt tosiseikkojen todenperäisyyttä. Kantajan ja Alken-Maesin välisen suhteen osalta ei näin ollen voida todeta minkäänlaista yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista.

129 Tästä seuraa, että kanneperusteen toinen osa on hylättävä, kuten myös kanneperuste kokonaisuudessaan.

130 Tässä tilanteessa kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

131 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian ja komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, kantaja on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(viides jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Vilaras Martins Ribeiro Jürimäe

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä joulukuuta 2005.

E. Coulon — kirjaaja

M. Vilaras — jaoston puheenjohtaja

Sisällys

Asiaa koskevat oikeussäännöt ..... II - 5266

Tosiseikat ..... II - 5269

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset ..... II - 5276

Oikeudellinen arviointi ..... II - 5278

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee EY 253 artiklaan perustuvan perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä ja asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdan ja suuntaviivojen rikkomista sillä perusteella, että kantajan todellisia taloudellisia mahdollisuuksia aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille ja erityisesti kuluttajille on arvioitu virheellisesti ..... II - 5278

Ensimmäinen osa, joka koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä sillä perusteella, ettei relevanteiksi markkinoiksi ole määritetty jakelijoiden tuotemerkeillä myydyn oluen markkinasegmenttiä ..... II - 5279

— Asianosaisten lausumat ..... II - 5279

— Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 5280

Toinen osa, joka koskee asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdan ja suuntaviivojen rikkomista sillä perusteella, että kantajan todellisia taloudellisia mahdollisuuksia aiheuttaa merkittävää haittaa muille toimijoille ja erityisesti kuluttajille on arvioitu virheellisesti ..... II - 5285

— Asianosaisten lausumat ..... II - 5285

— Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 5286

Toinen kanneperuste, joka koskee suuntaviivojen rikkomista sillä perusteella, että kantajan osaa kyseisessä kartellissa on arvioitu virheellisesti, ja perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä ..... II - 5288

Asianosaisten lausumat ..... II - 5288

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 5290

Kolmas kanneperuste, joka koskee yhteistyötiedonannon rikkomista ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista ..... II - 5293

Ensimmäinen osa, joka koskee sitä, että komissio on rikkonut yhteistyötiedonantoa ja loukannut yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, koska se on kohdellut Interbrew'ta edullisemmin kuin kantajaa ..... II - 5293

— Asianosaisten lausumat ..... II - 5293

— Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 5298

Toinen osa, joka koskee yhteistyötiedonannon rikkomista ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista sillä perusteella, että yhtäältä kantajaa ja toisaalta Martensia ja Alken-Maesia on kohdeltu samalla tavalla ..... II - 5302

— Asianosaisten lausumat ..... II - 5302

— Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 5305

Oikeudenkäyntikulut ..... II - 5306